

Ο πειρασμός της αυτοδικίας και ο νόμος της συγχώρεσης (Αρχιμ. Θεόφιλος Λεμοντζής, Δρ. Θεολογίας)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Από τη χρονική στιγμή που ο άνθρωπος απομακρύνθηκε από το Θεό μεθυσμένος από τη θανατηφόρα ηδονή της εωσφορικής αυτοθεώσεως, και από τότε που ο Κάιν εφόνευσε τον αδελφό του Άβελ υποκινούμενος από το φθόνο και τη ζήλεια, μέχρι σήμερα, και μέχρι τη συντέλεια του αιώνας τούτου, «η κακία ακολουθεί την ανθρώπινη φύση όπως η σκουριά το χαλκό και η ακαθαρσία το σώμα», μας διδάσκει ο καθηγητής της ερήμου, Μέγας Αντώνιος.

Η ανθρώπινη φύση παραμένει η ίδια. Αν και έχουμε επιτύχει μεγάλα τεχνολογικά επιτεύγματα όμως «το σκότος της κολάσεως αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της όλης υπάρξεως του ανθρώπου», καθώς «η γήινη ατμόσφαιρα αποπνέει οσμή αίματος. Όλος ο κόσμος τρέφεται καθημερινά με ειδήσεις για φόνους ή βασανιστήρια των ηττημένων σε αδελφοκτόνες συγκρούσεις. Τα σκοτεινά νέφη του μίσους καλύπτουν από τα μάτια μας το Ουράνιον Φως. Μόνοι τους οι άνθρωποι δημιουργούν για τον εαυτό τους την κόλασή τους..», αναφέρει ένας μεγάλος σύγχρονος πνευματικός πατέρας, ο Γέροντας Σωφρόνιος Σαχάρωφ.

Η ζοφερή αυτή πραγματικότητα αποτυπώνεται καθημερινά μέσα στις κοινωνικές μας σχέσεις οι οποίες συχνά μάς επιφυλάσσουν δυσάρεστες εκπλήξεις. Η προδοσία, η αδικία, το ψέμα και η εξαπάτηση αποτελούν ενέργειες που μπορεί να γκρεμίσουν τον κόσμο μας. Ο πόνος και η απελπισία που βιώνουμε από τους συνανθρώπους μάς κατακλύζουν με συναισθήματα θυμού, μίσους και εκδίκησης που είναι πολύ δύσκολο να μας αποχωριστούν για πολύ καιρό, πολλές φορές ακόμα και για χρόνια. Ίσως σε έχουν αδικήσει στην εργασία σου, σε έχουν εκμεταλλευτεί, δεν σου απέδωσαν αυτό που δικαιούσαι. Άνθρωποι κακότροποι σε ελοιδόρησαν, σε εχλεύασαν! Πόσες φορές μάς έχουν συκοφαντήσει, διέδωσαν ψευδείς ειδήσεις για το πρόσωπό μας, ενίοτε μας γελοιοποίησαν, μας ειρωνεύτηκαν! Και το χειρότερο όλων βέβαια, όπως δυστυχώς πληροφορούμεθα από τα Μ.Μ.Ε., πολλοί πράττουν βαρύτατα εγκλήματα εναντίον συνανθρώπων μας όπως φόνους, βιασμούς και άλλα θανάσιμα αμαρτήματα. Όταν βιώνουμε αυτές τις πράγματι άθλιες συμπεριφορές,

το πρώτο που έρχεται ενστικτωδώς στο μυαλό μας είναι η εκδίκηση και η ανταπόδοση. Μάλιστα, πολλές φορές, η κοινή γνώμη συνηγορεί υπέρ της αυτοδικίας και της εκδίκησης σε ιδιαίτερα ειδεχθή εγκλήματα.

Οι άνθρωποι είναι πιο πρόθυμοι να ανταποδώσουν το κακό παρά το καλό που τους έκανες, αφού η ευγνωμοσύνη είναι βάρος, ενώ η εκδίκηση είναι ευχαρίστηση, επισημαίνει ένας ρωμαίος ιστορικός, ο Τάκιτος (55-120μ.Χ.). Αυτοδικία και εκδίκηση είναι η ανταπόδοση κάποιου κακού ή η απολαβή ικανοποίησης για κάποια ζημιά. Συναντιέται στα πρώτα βήματα όλων των πολιτισμών και των κοινωνιών. Ακόμη και σήμερα συναντάται εκεί κυρίως που το μορφωτικό επίπεδο είναι χαμηλό. Η εκδίκηση δεν πρέπει να συγχέεται με τη νόμιμη άμυνα, διότι πρόκειται για ενσυνείδητη επίθεση με το σκοπό ανταπόδοσης σ' αυτόν που μας προσβάλλει. Η εκδίκηση διακρίνεται σε προσωπική και σε ομαδική (ιταλ. vendetta, ελλ. γδικιωμός). Στην ατομική εκδίκηση έχουμε άτομο εναντίον ατόμου, στην ομαδική έχουμε οικογένεια εναντίον οικογένειας, φυλή εναντίον φυλής. Η εκδίκηση αίματος θεωρείται ιερή υποχρέωση και υπήρξε εθιμική σ' όλες τις πρωτόγονες κοινωνίες. Πίσω από την ομαδική εκδίκηση, υπάρχουν οργανωμένες οικογένειες ή φυλές, στις οποίες υπάρχει η ομαδική τιμή. Έτσι κάθε προσβολή σε βάρος ενός μέλους θεωρείται ευθεία προσβολή σε βάρος της ομάδας στην οποία το θύμα ανήκει.

(Συνεχίζεται)